

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRIK , 1919-20, s. 62. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591135312672/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

skyeligere end disse Hedninges phalariske Rasen imod Kirken?^{m)} Dertil gensvarede jeg: »Saasom det lyster dig, højberømmelige Herre, at foretage *Overgang til en anden Art*ⁿ⁾, saa tilstaaer jeg, at jeg aldrig uden Glæde læser *Lactantii* Bog om disse Mænds *Død* og de Straffe som de led^{o)}; men ransag, jeg beder, Kirkernes Historier i nys forgangne Tider, og du vil tilstaa, at de Christne selv (grueligt at nævne) have raset grummere end hine Hedninge mod Kirkens Indvolde, tvært imod hint Ord af *Propheten: et Folk skal ikke opløfte Sværd mod et andet*^{p)}. Se til begge de parisiske Slagterier, kære, under Kongerne Carl IX og Ludvig XIV^{q)}. Du vil da holde op med at undres over hine Hedninge, du vil visselig dømme mildere om Diocletiano, og udbryde med Poëten:

*Om hundred Tengers Raab og Røst af Malm jeg ejed,
jeg kunde dig dog ej enhver Misgerning male,
ej Navn paa hver en Straf dig melde i min Tale*^{r)}.

Se til hine Thorn-Borgeres^{s)} uskyldige, saa ugudeligt og skændigt afhuggede Halse og til disse Jesuiters bloddryppende Hænder, saa at sige indsmurte i den mest ildelugtende Salve: du vil sværge at Busiridis Altere ere genophygte hos dem, og at disse ere de grummeste *Menneske-Ædere*^{t)} af alle. Men for at vende tilbage til hine gamle Forfølgelser af Kirken, saa manglede der visselig ej blandt Hedningene saadanne som kunne lære vore falske Brødre Broderkærlighed^{u)}, hvilke, ligesom rørte af en guddommelig Aand, en-

ten behandlede de fortrykte Christne med Godhed og Medlidenhed eller endog udreve dem af selve Ulykkens Svælg og Gab. Bevis for Ordene skal blandt mange andre *Tertullianus*^{v)} give i *sit Skrift til Scapulam*, hvis du vil lade det fremlægge. « Bogen tages frem, udkommet i Paris i 634 in folio, og i den oplæses følgende Ord Pag. 87: *Cincius Severus i Thysdrus*^{w)} *har selv givet et Raad om hvorlunde de Christne skulde svare for at kunne slippe fri. Vesprius Candidus har løsladt en Christen under Paaskud af at han som Urostifter skulde gøre sine Medborgere Fyldest. Asper pinte kun en Mand lemfældig og lod ham straks fare uden at nøde ham til at ofre, og kundgjorde forinden blandt Procuratorer og Bisiddere, at han beklagede at have indladt sig paa denne Sag. Pudens løslod endog en til ham fremsendt Christen, da han af hans Synderregister forstod at det var en Pengeafpresnings-affaire, og rev samme Synderregister itu, sigende at han ej vilde høre Manden uden at nogen førte Klage over ham, i Henhold til sin Instrux. — Endog selve Severus, Antonini Fader, har kommet de Christne i Hu. Han har nemlig baade opsøgt den christne Proculum, som engang havde cureret ham med Olie, og beholåt ham i sit Palads lige til hans Død. Ja endog højfornemme Kvinder og Mænd, som Severus vidste hørte til denne Sect, har han ikke alene ingen Fortræd gjort, men endog lovpriist dem med sit Viånesbyrd og offentlig sat sig imod det rasende Folk lige op i dets aabne Øjne. — Efter denne Læsning meldes den offentlige Brevdragers Ankomst, og vor Historie bliver afbrudt.*